

Predicting Marital Adjustment through Attachment Styles with the Mediating Role of Communication Beliefs: The Path Analysis Pattern

Mohammad Mirzakhani¹, Alireza Jafari^{2*}, Mojtaba Amiri Majd³, Saeideh Bazzazian⁴

1. Department of Consulting, Faculty of Humanities, Abhar Branch, Islamic Azad University, Abhar, Iran. Email: mohammad.mirzakhani@yahoo.com
2. Corresponding Author, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Abhar branch, Islamic Azad university, Abhar, Iran. Email: a.jafari@abhariau.ac.ir
3. Department of Psychology, Faculty of Humanities, Abhar branch, Islamic Azad university, Abhar, Iran. Email: Mo.Amiri@iau.ac.ir
4. Department of Psychology, Faculty of Humanities, Abhar branch, Islamic Azad university, Abhar, Iran. Email: Bazzazian.saeideh@wtiau.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:
Research Article

Article History:

Received: 07 Mar 2024
Revised: 18 May 2024
Accepted: 12 Jun 2024
Online Published: 24 Nov 2024

Keywords:

Marital Adjustment, Attachment Styles, Communication Beliefs

ABSTRACT

The aim of the present study was to provide a model for predicting marital compatibility based on attachment patterns with the mediating role of communication beliefs. The research method was a description of the correlation type in which the relationships between the variables were examined in the form of a causal model. The statistical population of the research included all married women with the age range of 25 to 45 years in the city of Abhar, using stratified random sampling method, 238 people were selected as the research sample according to the Morgan table and the size of the entire population, and the Marital Compatibility Questionnaire (DAS), attachment styles (RASS) and completed communication beliefs (RBT). The data of the questionnaires were analyzed with the help of SPSS version 22 and Imus version 22 software and using the path analysis method. The results showed that there is a positive and significant relationship between secure attachment style and marital adjustment, and there is a negative and significant relationship between avoidant attachment style and ambivalent attachment style and marital adjustment, and there is a negative and significant correlation between communication beliefs and marital adjustment. The results of the path analysis showed that the secure attachment style has an effect on marital adjustment both directly and indirectly through communication beliefs. Ambivalent and avoidant attachment styles indirectly influenced marital adjustment through communication beliefs. It was also found that communication beliefs have an effect on marital compatibility. Based on the results of this research, it can be said that there is not a simple and linear relationship between attachment styles and marital adjustment, and communication beliefs play a mediating role in this relationship.

Cite this article: Mirzakhani, M., Jafari, A., Amiri Majd, M., & Bazzazian, S. (2024). Predicting Marital Adjustment through Attachment Styles with the Mediating Role of Communication Beliefs: The Path Analysis Pattern. *Journal of Applied Psychological Research*, (Accepted Manuscript). Doi: 10.22059/japr.2024.372636.644877

Publisher: University of Tehran Press
DOI: <https://doi.org/10.22059/japr.2024.372636.644877>

© The Author(s).

پیش بینی سازگاری زناشویی از طریق سبک‌های دلبستگی با نقش واسطه‌ای باورهای ارتباطی: الگوی تحلیل مسیر

محمد میرزاخانی^۱، علیرضا جعفری^{۲*}، مجتبی امیری مجد^۳، سعیده بزازیان^۴

۱. دانشجوی دکتری مشاوره، گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی، واحد اهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اهر، ایران. رایانامه:

mohammad.mirzakhani@yahoo.com

۲. (نویسنده مسئول) دانشیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، واحد اهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اهر، ایران. رایانامه: a.jafari@abhariau.ac.ir

۳. دانشیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، واحد اهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اهر، ایران. رایانامه: mo.amiri@iau.ac.ir

۴. دانشیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، واحد اهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اهر، ایران. رایانامه: bazzazian.saeideh@wtiau.ac.ir

چکیده

اطلاعات مقاله

هدف پژوهش حاضر ارایه مدلی برای پیش‌بینی سازگاری زناشویی از طریق سبک‌های دلبستگی با نقش واسطه‌ای باورهای ارتباطی بود. روش پژوهش، توصیفی از نوع همبستگی بود که، روابط بین متغیرها در قالب مدل علی مورد بررسی قرار گرفت. جامعه آماری پژوهش، شامل کلیه زنان متأهل دارای محدوده سنی ۲۵ تا ۴۵ سال شهر اهر بودند که با استفاده روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای، ۲۳۸ نفر با توجه به جدول مورگان و حجم کل جامعه به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند و پرسشنامه سازگاری زناشویی (DAS)، سبک‌های دلبستگی (RASS) و باورهای ارتباطی (RBT) را تکمیل کردند. اطلاعات پرسشنامه‌ها به کمک نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۲ و ایموس نسخه ۲۲ و به روش تحلیل مسیر تجزیه و تحلیل شدند. نتایج بدست آمده نشان داد، بین سبک دلبستگی ایمن و سازگاری زناشویی رابطه مثبت و معنادار و بین سبک دلبستگی اجتنابی و سبک دلبستگی دوسوگرا و سازگاری زناشویی رابطه منفی و معنادار وجود دارد و بین باورهای ارتباطی و سازگاری زناشویی همبستگی منفی و معنادار وجود دارد. نتایج تحلیل مسیر نشان داد که سبک دلبستگی ایمن به طور مستقیم و هم به طور غیر مستقیم از طریق باورهای ارتباطی بر سازگاری زناشویی تاثیر دارد. سبک‌های دلبستگی دوسوگرا و اجتنابی به طور غیر مستقیم از طریق باورهای ارتباطی بر سازگاری زناشویی تاثیرگذار بودند. همچنین مشخص گردید، باورهای ارتباطی بر سازگاری زناشویی تاثیر دارد. بر اساس نتایج این تحقیق می‌توان گفت، بین سبک‌های دلبستگی و سازگاری زناشویی یک رابطه خطی و ساده نیست و باورهای ارتباطی در این رابطه نقش واسطه‌ای دارد.

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخ‌های مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۲/۱۷

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۲/۲۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۳/۲۳

تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۳/۰۸/۰۴

کلیدواژه‌ها:

فونت و سبک کلیدواژه‌ها:

باورهای ارتباطی، سازگاری زناشویی، سبک‌های دلبستگی.

استناد: میرزاخانی، م.، جعفری، ع.، امیری مجد، م.، بزازیان، س. (۱۴۰۳). پیش‌بینی سازگاری زناشویی از طریق سبک‌های دلبستگی با نقش واسطه‌ای باورهای ارتباطی: الگوی تحلیل مسیر. فصل‌نامه پژوهش‌های کاربردی روانشناختی، (مقاله پذیرش شده/ در نوبت انتشار). doi: 10.22059/japr.2024.372636.644877

ناشر: انتشارات دانشگاه

© نویسندگان.

تهران

DOI: <https://doi.org/10.22059/japr.2024.372636.644877>

۱. مقدمه

روابط رضایت بخش و حمایتی به شدت با سلامت و رفاه بهتر در ارتباط هستند (پیتروموناکو و همکاران^۱، ۲۰۲۲). با شروع ازدواج و ایجاد رابطه زناشویی سازش بین زوجین به عامل مهم در رابطه با کیفیت ازدواج بدل می شود (عیسی نژاد و علیزاده، ۱۳۹۹) و یکی از مهم ترین عوامل اثرگذار بر پایداری یا ثبات ازدواج، در همه فرهنگ‌ها، سازگاری زناشویی است (گاتمن و گاتمن^۲، ۲۰۱۷). در واقع زندگی مشترک برپایه سازگاری زناشویی زوجین که با یکدیگر رابطه زوجی برقرار کرده‌اند، شکل گرفته است (آقایی و همکاران، ۱۳۹۷). سازگاری زناشویی وابسته به انتخاب همسر مناسب، تمایل به ازدواج و داشتن زندگی متأهلی، عشق متقابل بین همسران، رضایت جنسی، تصدی مسئولیت های زناشویی و توانایی حل مشکلات زناشویی و ثبات زناشویی است (الزاتوند^۳، ۲۰۲۰).

یکی از مهم ترین عواملی که بر بقا و رشد یک خانواده تأثیر می گذارد، رابطه سالم و تفاهم بین اعضای آن به ویژه زن و شوهر است (آنال و آگون^۴، ۲۰۲۲). سازگاری زناشویی فرآیندی است که در آن هر دو زوج به تنهایی یا با همکاری یکدیگر، الگوهای رفتاری خود را تغییر داده و اصلاح می کنند تا به حداکثر رضایت زناشویی در روابط خود دست یابند (کیم و همکاران^۵، ۲۰۱۸). این سازگاری نقش حیاتی در حفظ تعادل زندگی و فضای عاطفی خانواده دارد (مک دونالد و همکاران^۶، ۲۰۱۸). سپهان و آیدوگان^۷ (۲۰۲۰). سازگاری زناشویی حالتی تلقی می شود که در آن احساس کلی شادی و رضایت در ازدواج و با هم بودن برای زن و مرد ایجاد می شود و باعث رشد و تکامل همسران در ابعاد مختلف و افزایش درک متقابل بین همسران می شود.

عوامل متعددی بر سازگاری و آسیب شناسی زناشویی مانند شخصیت زوجین در ازدواج، سبک های دلبستگی، همانندی و همسانی نیازها، نگرش های ناکارآمد، انتظارات غیرمنطقی و باورهای غیرمنطقی از یکدیگر تأثیر گذار است (لطفی کاشانی و وزیری، ۲۰۱۱). اخیراً روزیان و همکاران (۱۴۰۱)، در یک مطالعه کیفی اذعان داشتند، عوامل میان فردی (رضایت جنسی، درک متقابل، انتقاد پذیری، بخشش و ایثار)، عوامل درون فردی (خودارزشمندی، نگرش مثبت نسبت به دیگران)، عوامل هیجانی (احساس شادمانی، ابراز خشم و نگرانی، تاب آوری)، عوامل شخصیتی (برونگرایی، مسولیت پذیری، معاشرتی بودن)، هوش اجتماعی (پذیرش و شناخت احساسات خود، پذیرش و شناخت احساسات دیگران، تعادل رفتاری)، بر سازگاری زناشویی تأثیر گذار است.

یکی از متغیرهای مربوط به آسیب شناسی روابط زناشویی، سبک های دلبستگی و مزاج عاطفی است (قاضیان و همکاران، ۱۳۹۸؛ ریخای و همکاران^۸، ۲۰۱۸). جان بالبی (۱۹۵۹) معتقد است که ماهیت رابطه صمیمی اول (مادر-نوزاد) ماهیت روابط صمیمی یک فرد را در سرتاسر زندگی تعیین می کند. این نظریه معتقد است به احتمال زیاد سبک دلبستگی کودک بر اساس الگوهای عملی درونی از خود و چهره دلبستگی تا بزرگسالی ادامه دارد و در روابط بزرگسالی فرد منعکس می گردد (برخورداری و شهبازی، ۱۴۰۲؛ مطلب و حمیدی پور، ۱۳۹۵). تحقیقات نشان داده است که افراد دارای سبک دلبستگی ایمن سطوح پایین تری از احساسات منفی را تجربه می کنند و با کسانی که در مواقعی که احساس ناراحتی عاطفی می کنند برای حمایت به آنها مراجعه می کنند روابط قوی برقرار می کنند. افراد دارای سبک دلبستگی ناایمن، در مقایسه با افراد ایمن، سطوح پایین تری از احساسات مثبت

1. Pietromonaco et al.
2. Gottman & Gottman
3. Alzyoud
4. Ünal & Akgün
5. Kim
6. McDonald et al.
7. Cihan & Aydoğan
8. Rikhye et al.

را تجربه می‌کنند و در مدیریت استرس، اضطراب و سایر احساسات منفی ناتوانی نشان می‌دهند (هانگن و همکاران^۱، ۲۰۲۰). بر اساس مطالعات انجام شده، سبک دلبستگی افراد نقش حیاتی در روابط فرد با دیگران و بهبود سلامت روانی او دارد و بر تعامل اجتماعی افراد تأثیر می‌گذارد، همچنین بسیاری از مشکلات بین شخصی و مشکل روانی از قبیل اضطراب و استرس متأثر از سبک دلبستگی افراد است (کوراک^۲، ۲۰۱۷؛ حسینی حسین آبادی و همکاران^۳، ۱۳۹۸؛ سیوندیان و بشارت، ۲۰۱۹؛ قاضیان و همکاران^۴، ۱۳۹۸ و سیگل و همکاران^۵، ۲۰۱۹). بنابراین بررسی ارتباط این مولفه در کنار باورهای ارتباطی می‌تواند کمک فراوانی به متخصصین و درمانگران در رابطه با مداخلات مبتنی سبک های دلبستگی جهت ارتقاء روابط شخصی افراد و تعدیل این سبک ها بوجود آورد.

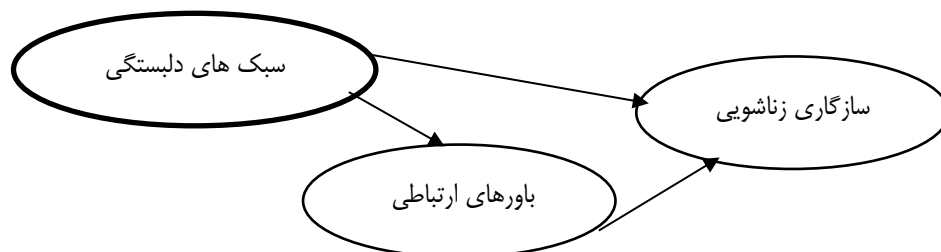
علاوه بر سبک های دلبستگی یکی از متغیرهایی که جنبه آسیب پذیری پایدار محسوب می‌شود، باورهای غیرمنطقی است که به نظر می‌رسد بر روابط زناشویی تأثیرگذار باشد (تادروس و آنسل^۴، ۲۰۲۲). باورهای ارتباطی نیز یکی از عواملی است که رابطه زوجین را تحت تأثیر می‌گذارد و از دیدگاه درمانگران شناختی، باورهای غیرمنطقی به ویژه در زمینه ارتباط، عامل نارضایتی و مشکلات بین همسران است (منتظری، ۱۴۰۱). به گفته الیس، ۲۰۰۳، بسیاری از واکنش‌ها و مشکلات منفی ناشی از باورها و افکار غیرمنطقی در زوجین است و تا زمانی که این افکار ادامه داشته باشند، مشکلات ارتباطی، پذیرش و همراهی ادامه خواهد داشت (نامنی و همکاران^۴، ۱۳۹۴). بنابراین، باورهای ارتباطی، باورهایی در مورد ارتباط هستند که می‌توانند مؤثر یا ناکارآمد باشند. باورهای رابطه‌ای مؤثر، مانند این باور که زوج‌ها می‌توانند تغییر کنند، رفتارهایی را تشویق می‌کند که منجر به حفظ رابطه و بهبود کیفیت روابط می‌شود. در مقابل، باورهای ارتباطی ناکارآمد مانند تعارض مخرب هستند و ممکن است به عنوان نقاط ضعف تثبیت کننده ای عمل کنند که توانایی زوج‌ها را برای رویارویی با چالش‌های رابطه محدود می‌کند (گاتمن و گاتمن، ۲۰۱۵). بسیاری از تحقیقات تایید می‌کنند که مشکلات رفتاری و تعارضات بین فردی زوجین به باورهای غیرمنطقی آنها مرتبط است (عربیان و ساسان نژاد، ۱۳۹۱). اسلامی و سیف، (۱۳۸۷)، رسولی و فرحبخش (۱۳۸۸)، خدا کرمی و همکاران (۱۳۹۶)، به طور مثال مردانی و همکاران (۲۰۲۱) و ادیب کیا و همکاران^۵ (۲۰۲۲) اذعان می‌دارند، بین باورهای ارتباطی و رضایت زناشویی رابطه وجود دارد. حسینی حسین آبادی و همکاران (۱۳۹۸) و توکلی و شمس راوندی (۱۴۰۲)، به این نتیجه رسیدند که سبک‌های دلبستگی سازگاری زناشویی را پیش بینی می‌کند. سیگل و همکاران (۲۰۱۸) در تحقیقات خود به این نتیجه رسیدند که سبک دلبستگی هر یک از زوجین در سازگاری زناشویی آنها نقش دارد. صداقتخواه و بهزادی پور (۱۳۹۶) نشان دادند که باورهای ارتباطی با کیفیت روابط زناشویی ارتباط دارد. همچنین نتایج پژوهش، نامنی و همکاران (۱۳۹۴) نشان داد، باورهای ارتباطی پیش بینی کننده تعهد زناشویی می‌باشند، حسینی و همکاران (۱۴۰۲)، در پژوهش خود نشان دادند، باورهای ارتباطی کیفیت زندگی بهتر را پیش بینی می‌کند.

با استناد به مبانی نظری و یافته‌های پژوهشی که ذکر شد، می‌توان پیش بینی کرد که سبک‌های دلبستگی با سازگاری زناشویی رابطه دارند؛ رابطه‌ای که در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفت. از سوی دیگر مرور یافته‌های پژوهشی فرض بر این است، یکی از متغیرهای مهم که ممکن است در این رابطه نقش واسطه داشته باشد، باورهای ارتباطی است. بنابراین یکی از اهداف این پژوهش تعیین نقش واسطه‌ای باورهای ارتباطی در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و سازگاری زناشویی است. بنابر آنچه گفته شد سوال اصلی پژوهش حاضر این است که آیا مدل طراحی شده پیش بینی سازگاری زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و باورهای ارتباطی (شکل ۱)، برازش لازم را با داده دارد؟ سوالات دیگر پژوهش بدین شرح آزمون شدند: ۱- آیا سبک‌های دلبستگی و باورهای

1. Hangen et al.
2. Korac
3. Siegel et al.
4. Tadros & Ansell
5. Adibkia et al.

ارتباطی بر سازگاری زناشویی تاثیر دارند؟ ۲- آیا باورهای ارتباطی نقش واسطه‌ای در رابطه بین سبک های دلبستگی و سازگاری زناشویی دارند؟

با توجه به مبانی نظری مطرح شده مدل مفهومی در قالب شکل ۱ طراحی شد.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

۱. روش

۱-۲. جامعه آماری، نمونه و روش اجرای پژوهش

روش پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش اجرا توصیفی از نوع همبستگی است که در آن روابط بین متغیرها در قالب مدل علی بررسی می شود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه مادران دانش آموزان مقطع ابتدایی شرکت کننده در جلسات آموزش خانواده در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ در شهرستان ابهر بود. جهت انتخاب حجم نمونه ۲۳۸ نفر بصورت تصادفی طبقه‌ای و با توجه به جدول مورگان و حجم کل جامعه انتخاب شدند و آزمودنی ها به پرسشنامه ها به صورت حضوری پاسخ دادند. به این صورت که ابتدا از بین مراکز مشاوره خانواده شهرستان ابهر تعداد ۱۰ مرکز انتخاب و سپس از مراکز انتخاب شده تعداد ۵ مرکز به صورت تصادفی انتخاب شده و از بین آن ۵ مرکز تعداد ۳ مرکز به علت در دسترس بودن انتخاب گردید.

معیارهای ورود آزمودنی‌ها عبارت بودند از طول مدت ازدواج حداقل سه سال، متاهل بودن در زمان پژوهش، دارا بودن زندگی مستقل از والدین هر دو زوج، داشتن سلامت جسمی و دارا بودن حداقل تحصیلات دیپلم. معیار خروج آزمودنی‌ها، ابتلا به بیماری خاص، طول مدت ازدواج کمتر از سه سال، مجرد بودن و تحصیلات کمتر از دیپلم. شایان ذکر است، ملاحظات اخلاقی شامل آگاه شدن شرکت کنندگان از هدف مطالعه، آزادی کامل برای شرکت یا عدم شرکت در مطالعه، اخذ رضایت آگاهانه و تضمین رازداری رعایت شد. همچنین عنوان شد که در صورت درخواست زوجین، نتایج تفسیر پرسشنامه در اختیارشان قرار خواهد گرفت.

۲-۲. ابزارسنجش

۱-۲-۲. مقیاس باورهای ارتباطی^۱ (RBI)

پرسشنامه باورهای ارتباطی توسط اپستاین و آیدلسون^۲ (۱۹۸۲) به منظور سنجش باورهای غیرمنطقی زناشویی ساخته شده و توسط مظاهری و پوراعتماد (۱۳۸۰) به فارسی برگردانده و مورد استفاده قرار گرفت. این مقیاس دارای ۴۰ سوال است که هر سوال در مقیاس لیکرت به صورت ۶ گزینه ای از ۰ (کاملاً نادرست) تا ۵ (کاملاً درست) رتبه بندی می شود. این مقیاس شامل پنج بعد است که باورهای ارتباطی ناکارآمد را نشان میدهند و عبارتند از: (۱) باور به مخرب بودن مخالفت؛ (۲) عدم تغییرپذیری همسر؛ (۳)

1. Relationship Belief Inventory (RBI)

2. Epstien & Eidelson

3. Belief in the Destructive Nature of Conflict

4. Belief in a Partner's Unalterable Traits

باور ذهن خوانی؛^۴ (۴) کمال گرایی جنسی؛^۵ (۵) تفاوت‌های جنسیتی.^۳ نمره بالاتر نشان دهنده داشتن باورهای ارتباطی غیرمنطقی تر است. ایستاین و ایدلسون (۱۹۸۲) در تحقیقات خود نشان دادند که پایایی مقیاس باورهای ارتباطی به روش آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌ها در دامنه ۰/۷۲ تا ۰/۸۱ است. شهرستانی و همکاران (۱۳۹۱)، آلفای کرونباخ ۰/۷۵ را برای این مقیاس گزارش کردند. در پژوهش حاضر، پایایی مقیاس به روش آلفای کرونباخ بررسی شد که این مقدار بین ۰/۶۵ تا ۰/۹۲ متغیر بود.

۲-۲-۲. پرسشنامه تجدید نظر شده سبک دلبستگی بزرگسالان کولینز و رید^۴ (RAAS)

پرسشنامه تجدید نظر کولینز و رید (۱۹۹۰) شامل ۱۸ گویه است که سبک دلبستگی ایمن، سبک اجتنابی و دوسوگرا/اضطرابی را در یک طیف لیکرت پنج درجه ای از "به هیچ وجه با خصوصیات من تطابق ندارد" تا "کاملاً با خصوصیات من کاملاً منطبق است" ارزیابی می‌کند. کولینز و رید پایایی این پرسشنامه را بالای ۰/۸۰ ارزیابی کردند (کولینز و رید، ۱۹۹۰). همچنین پاکدامن (۱۳۸۳)، با استفاده از روش آزمون مجدد نشان داد که این آزمون می‌تواند در سطح ۰/۹۵ قابل اعتماد باشد. کولینز و رید (۱۹۹۰)، میزان آلفای کرونباخ را برای زیر مقیاس دلبستگی ایمن ۰/۸۲، برای دلبستگی اجتنابی ۰/۸۰ و برای دلبستگی دوسوگرا ۰/۸۳ گزارش دادند (کولینز و رید، ۱۹۹۰). در این پژوهش میزان آلفای کرونباخ برای زیر مقیاس دلبستگی ایمن ۰/۸۶، برای زیر مقیاس دلبستگی اجتنابی، ۰/۷۲ و برای زیر مقیاس دلبستگی دوسوگرا، ۰/۸۲ بدست آمد.

۲-۲-۳. مقیاس سازگاری زناشویی^۵ (DAS)

مقیاس سازگاری زناشویی اسپایتر (۱۹۷۶)، شامل ۳۲ گویه است که چهار مقیاس رضایت دونفری^۶ (میزان رضایت از جنبه‌های متفاوت رابطی)، همبستگی دونفری^۷، (میزان توافق طرفین در مسائل مربوط به روابط زناشویی از قبیل امور مالی، تربیت فرزندان و غیره) و ابراز محبت^۸ را در یک طیف لیکرت مورد سنجش قرار می‌دهد. اسپایتر (۱۹۷۶) برای این ابزار ضریب آلفای کرونباخ ۹۶ درصد و همبستگی مثبت این ابزار را با مقیاس سازگاری زناشویی لاک والاس^۹ برابر با ۸۶ درصد و به عنوان شاخصی از روایی همگرایی آن گزارش کرده است. در پژوهشی که توسط شایسته و همکاران (۱۳۸۵) انجام شد، آلفای کرونباخ برابر ۸۵ درصد و پایایی آن با استفاده از روش آزمون مجدد ۸۱ درصد محاسبه شد. در این پژوهش پایایی کسب شده بر اساس ضریب آلفای کرونباخ برای مقیاس سازگاری زناشویی ۹۲ درصد و برای مولفه‌های رضایت زناشویی ۸۶ درصد، همبستگی دو نفری ۷۱ درصد، توافق دو نفری، ۹۱ درصد و ابراز محبت، ۹۱ درصد بدست آمد.

۲-۳. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

اطلاعات پرسشنامه‌ها به کمک نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۲ و AMOS نسخه ۲۲ و به روش تحلیل مسیر تجزیه و تحلیل شدند. داده‌ها در دو بخش توصیفی و استنباطی تحلیل گردید. در سطح توصیفی از شاخص‌هایی مانند میانگین، انحراف معیار، کجی و کشیدگی و در سطح استنباطی از روش همبستگی پیرسون و نیز تحلیل مسیر با استفاده از نرم‌افزار آموس استفاده شد.

۲. یافته‌ها

1. Mindreading Belief
2. Sexual Perfectionism Belief
3. Belief Regarding Sex Differences
4. Collins and Read Revised Adult Attachment Scale (RAAS)
5. Dyadic Adjustment Scale (DAS)
6. dyadic satisfaction
7. dyadic cohesion
8. affective expression
9. Locke-Wallace Marital Adjustment Scale (LWMAS)

۳-۱. توصیف جمعیت شناختی

یافته های توصیفی جمعیت شناختی نشان می دهد که ۱۳۷ نفر (۵۷/۶) دارای مدرک دیپلم، ۲۳ نفر (۹/۷) نیز دارای مدرک فوق دیپلم و ۷ نفر (۲/۹)، دارای مدرک فوق لیسانس می باشند. همچنین ۹۱ نفر (۳۸/۲) تک فرزند، ۱۰۳ نفر (۴۳/۲) دارای ۲ فرزند، ۳۶ نفر (۱۵/۲) دارای سه فرزند و ۸ نفر (۳/۴) دارای ۴ فرزند می باشند. دامنه سنی شرکت کنندگان ۲۵ تا ۴۵ سال با میانگین ۳۴/۷۱ و انحراف استاندارد ۷/۰ بود.

۳-۲. شاخص های توصیفی و همبستگی بین متغیرها

جدول ۱. ضرایب همبستگی و انحراف استاندارد متغیرهای سبک های دلبستگی، باورهای ارتباطی و سازگاری زناشویی

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
سبک دلبستگی ایمن	۱									
سبک دلبستگی اجتنابی	-.۰/۴۱ **	۱								
سبک دلبستگی دوسوگرا	-.۰/۶۱ **	۰/۳۰ **	۱							
باور به مخرب بودن مخالفت	-.۰/۲۳ **	۰/۲۷ **	۰/۳۱ **	۱						
باور به عدم تغییر پذیری همسر	-.۰/۴۰ **	۰/۲۱ **	۰/۳۵ **	۰/۵۷ **	۱					
توقع ذهن خوانی	-.۰/۴۳ **	۰/۲۲ **	۰/۳۹ **	۰/۵۰ **	۰/۳۲ **	۱				
کمال گرایی جنسی	-.۰/۳۱ **	۰/۱۶ *	۰/۲۸ **	۰/۳۲ **	۰/۴۹ **	۰/۳۰ **	۱			
باور در مورد تفاوت های جنسیتی	-.۰/۱۷ *	۰/۱۰	۰/۱۳*	۰/۲۹ **	۰/۳۰ **	۰/۳۲ **	۰/۳۳ **	۱		
سازگاری زناشویی	۰/۵۸ **	-.۰/۳۷ **	-.۰/۵۴ **	-.۰/۶۰ *	-.۰/۶۵ **	-.۰/۴۱ **	۰/۲۹ **			
میانگین	۱۴/۰۱	۱۰/۹۴	۹/۸۴	۱۷/۱۶	۱۸/۰۵	۱۸/۳۳	۱۷/۰۵	۱۶/۳۹	۸۸/۲۴	
انحراف استاندارد	۵/۵۴	۴/۱۶	۴/۷۸	۹/۴۳	۸/۷۱	۸/۹۵	۷/۴۱	۵/۳۱	۲۰/۲۲	
*P<۰/۰۵ و **P<۰/۰۱										

اطلاعات توصیفی پژوهش شامل ضرایب همبستگی و انحراف استاندارد هر یک از متغیرهای مورد مطالعه در جدول ۱ آورده شده است.

همانطور که در جدول ۱ مشاهده می شود، رابطه سبک دلبستگی ایمن با متغیر سازگاری زناشویی ($r = 0/58, p < 0/01$) مثبت و معنادار و رابطه سبک دلبستگی اجتنابی با متغیر سازگاری زناشویی، ($r = -0/37, p < 0/01$) منفی و معنادار و رابطه سبک دلبستگی دوسوگرا با متغیر سازگاری زناشویی ($r = -0/54, p < 0/01$) منفی و معنادار بود. رابطه باور به مخرب بودن رابطه با سازگاری زناشویی ($r = -0/54, p < 0/01$) منفی و معنادار و رابطه باور به عدم تغییر پذیری همسر با سازگاری زناشویی ($r = -0/60, p < 0/01$) منفی و معنادار و رابطه توقع ذهن خوانی با سازگاری زناشویی ($r = -0/65, p < 0/01$) منفی و معنادار و رابطه کمال گرایی جنسی با سازگاری زناشویی ($r = -0/41, p < 0/01$) منفی و معنادار و رابطه باور به تفاوت های جنسیتی با سازگاری زناشویی ($r = -0/39, p < 0/01$) منفی و معنادار بود.

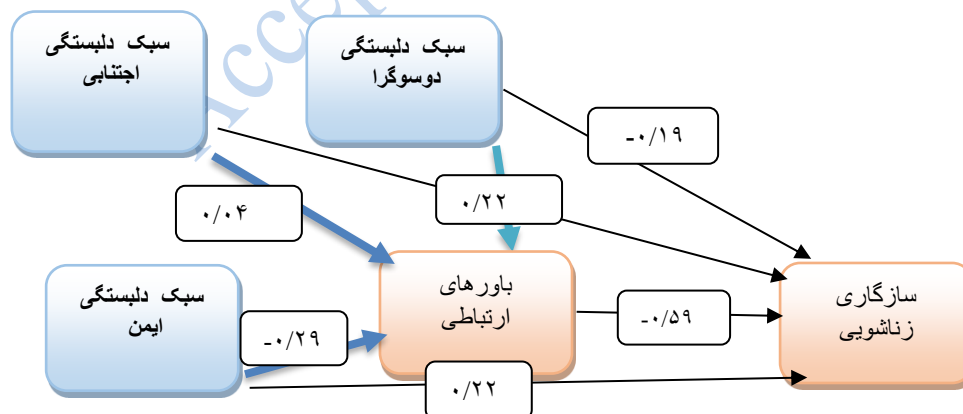
۳-۳. بررسی برازش مدل تحقیق

جدول ۲. شاخص‌های برازش الگوی پیشنهادی

شاخص‌های برازندگی	χ^2	df	χ^2/df	GFI	AGFI	CFI	RMSEA
مدل اولیه	۳۶۷/۸۸	۳۱۴	۱/۱۷	۰/۹۰	۰/۸۸	۰/۹۷	۰/۰۲۷
نقاط برش	-	-	<۳	>۰/۹۰	>۰/۸۰	>۰/۹۰	<۰/۰۸

برای تعیین برازش مدل پیشنهادی با داده‌ها، مجموعه‌ای از شاخص‌های برازش استفاده شد. همان‌طور که در جدول ۳ نشان داده شده است، مربع کای ۳۶۷/۸۸ و نسبت مربع کای به درجه آزادی ۱/۱۷ محاسبه شد. مقدار مؤلفه‌های شاخص برازندگی^۱ و شاخص برازندگی تعدیل یافته^۲ که باید بزرگتر از ۰/۸ باشد، در این مدل به ترتیب ۰/۹۰ و ۰/۸۸ برآورد شده است. شاخص‌های برازش تطبیقی^۳ و برازش افزایشی^۴ که باید بیشتر از ۰/۹ باشد، در این مدل به ترتیب ۰/۹۷، ۰/۹۷ محاسبه شد. شاخص ریشه میانگین مربعات خطای برآورده^۵ که حد مجاز آن کمتر از ۰/۰۸ است، در مدل تحت بررسی ۰/۰۲۷ برآورد شد. با توجه به شاخص‌ها و خروجی‌ها ملاحظه می‌شود که تمامی شاخص‌های برازش مدل در حد مطلوب است. بنابراین می‌توان گفت که مدل پیش فرض از تناسب نسبتاً خوبی برخوردار است. این شاخص‌ها نشان می‌دهد که مدل ارائه شده، مدل مناسبی است و داده‌های تجربی به خوبی با آن منطبق هستند.

برای ارزیابی نقش واسطه‌ای باورهای ارتباطی لازم است اثر مستقیم و غیر مستقیم متغیر سبک‌های دلبستگی با سازگاری زناشویی محاسبه شود. بنابراین پس از اطمینان یافتن از نرمال بودن متغیر وابسته، تمامی روابط بین متغیرها بر اساس مدل مفهومی تحقیق مورد بررسی قرار گرفت.

شکل ۲- نمودار مسیرهای مدل برازش یافته با ضرایب استاندارد

1: Goodness of Fit Index (GFI)

2: Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)

4: Comparative Fit Index (CFI)

4: Incremental Fit Index (IFI)

5: Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)

شکل شماره ۲. مسیرها و ضرایب استاندارد روابط مستقیم، غیر مستقیم و کل به همراه ضرایب تبیین مربوط به متغیرها را در الگوی پیشنهادی نشان می دهد. با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول ۴ ملاحظه می شود که سبک دلبستگی ایمن هم بطور مستقیم ($\beta=0/22$) و هم بطور غیر مستقیم ($\beta=0/17$) توانست بر سازگاری زناشویی اثر معنادار داشته باشد، و در کل ($\beta=0/39$) توانست بر سازگاری زناشویی تاثیر داشته باشد. سبک دلبستگی اجتنابی ($\beta=0/17$) توانست به طور مستقیم بر سازگاری زناشویی اثر معنادار داشته باشد، اما اثر غیر مستقیم آن بر سازگاری زناشویی ($\beta=0/02$) معنادار نبود و اثر کل آن بر سازگاری زناشویی ($\beta=0/19$) قابل توجه بود. سبک دلبستگی دوسوگرا هم به طور مستقیم ($\beta=0/19$) و هم بطور غیر مستقیم آن ($\beta=0/13$) توانست بر سازگاری زناشویی اثر معنادار داشته باشد و در کل ($\beta=0/32$) توانست بر سازگاری زناشویی اثر داشته باشد. سازگاری زناشویی از باورهای ارتباطی ($\beta=-0/59$) اثر منفی و معنادار می پذیرد. باورهای ارتباطی تحت تاثیر مستقیم سبک دلبستگی ایمن ($\beta=-0/29$) و سبک دلبستگی اجتنابی ($\beta=0/04$) و سبک دلبستگی دوسوگرا ($\beta=0/22$) قرار داشت.

جدول ۳. ضرایب استاندارد، مستقیم، غیر مستقیم، کل و ضرایب تبیین مدل

ضریب تعیین	اثر کل	غیر مستقیم	مستقیم	مسیر
بر روی سازگاری زناشویی از				
سبک دلبستگی ایمن	** $0/22$	** $0/17$	** $0/39$	
سبک دلبستگی اجتنابی	$0/16$	$-0/02$	** $-0/18$	
سبک دلبستگی دو سوگرا	** $-0/19$	** $-0/13$	** $-0/32$	
باورهای ارتباطی	** $-0/59$		** $-0/59$	
بر روی سازگاری زناشویی از				$0/65$
باورهای ارتباطی	** $-0/61$	-	** $-0/61$	
بر روی باورهای ارتباطی از				$0/59$
سبک دلبستگی ایمن	** $-0/29$	-	** $-0/29$	
سبک دلبستگی اجتنابی	$0/04$	-	$0/04$	
سبک دلبستگی دوسوگرا	** $0/22$	-	** $-0/22$	

بر اساس یافته های پژوهش می توان نتیجه گرفت که نقش واسطه ای باورهای ارتباطی در رابطه بین سبک های دلبستگی با سازگاری زناشویی توسط شواهد تجربی تایید می شود. در مدل پیشنهادی واریانس نمرات سازگاری زناشویی از طریق متغیرهای سبک دلبستگی ایمن، سبک دلبستگی اجتنابی و سبک دلبستگی دوسوگرا و باورهای ارتباطی ($R^2=0/85$) و از طریق سبک های دلبستگی ایمن، سبک دلبستگی اجتنابی و سبک دلبستگی دو سوگرا ($R^2=0/59$) و از طریق باورهای ارتباطی به تنهایی ($0/65$) $R^2 =$ بود که به میزان قابل توجهی تبیین شد. همچنین متغیرهای سبک دلبستگی ایمن، سبک دلبستگی اجتنابی و سبک دلبستگی دوسوگرا توانستند ($R^2=0/25$) ۲۵ درصد از تغییرات باورهای ارتباطی را تبیین کنند.

۳. بحث و نتیجه گیری

هدف اصلی پژوهش حاضر پاسخگویی به این سوال بود که آیا مدلی که برای پیش بینی سازگاری زناشویی بر اساس سبک های دلبستگی و باورهای ارتباطی طراحی شده است، برازش لازم را با داده دارد؟ نتایج حاکی از برازش مناسب مدل با داده ها بود. نتایج پژوهش نشان داد که بین سبک های دلبستگی و سازگاری زناشویی رابطه معنادار وجود دارد. همچنین بررسی مسیرهای

مستقیم نشان داد که مسیر سبک دلبستگی ایمن با سازگاری زناشویی معنادار بود. اما مسیر سبک‌های دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا با سازگاری معنادار نبود. اما سبک‌های دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا به طور غیر مستقیم و از طریق باورهای ارتباطی بر سازگاری زناشویی تاثیر می‌گذارند. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های، [کوراک و همکاران، ۲۰۱۷](#)؛ [حسینی حسین آبادی و همکاران \(۱۳۹۸\)](#)؛ [سیوندیان و بشارت \(۲۰۱۹\)](#)؛ [قاضیان و همکاران، \(۱۳۹۸\)](#)؛ [سیگلو همکاران \(۲۰۱۹\)](#)؛ [روزیان و همکاران \(۱۴۰۱\)](#) و [برخورداری و شهبازی ۱۴۰۲](#)، همسو است. در تبیین نتایج بالا طبق مبانی نظری دلبستگی بالبی، دلبستگی ایمن، اساس ایمنی را برای افراد مهیا می‌سازد که به واسطه آن می‌توانند دنیایشان را کشف کرده، پاسخ‌های سازگارانه‌تری به محیط اطرافشان ارائه بدهند از آنجا که اعتماد به خود به عنوان یکی از مبانی درون روانی فرد دلبسته ایمن است، به وی این توانایی را می‌بخشد که در روابط میان فردی؛ با مهارت، اطمینان و آرامش بیشتر به تعامل بپردازد؛ از سوی دیگر اعتماد فرد ایمن به دیگران که جز مکمل اعتماد به خود است نیز، وی را در جلب کمک دیگران یاری می‌کند؛ بنابراین سازگاری فرد با بافت‌های جدید را تسهیل می‌کند [\(امانی و همکاران، ۱۳۹۰\)](#).

افرادی که به خود اعتماد داشته باشند به راحتی با دیگران ارتباط برقرار می‌کنند، از ارتباط آنها لذت می‌برند، نگران طرد شدن نیستند، دارای ثبات هستند و در روابطشان لذت، صداقت و رفاقت وجود دارد و احساس ارزش نسبت به خود و دیگران دارند [\(رودریگز-گونزالس و همکاران، ۲۰۲۳\)](#). فردی که سبک دلبستگی ایمن دارد به خود و دیگران اعتماد زیادی دارد و این یکی از مبانی درونی فرد است که باعث می‌شود از دیگران کمک و مساعدت بخواهد و همچنین زمینه اجتماعی برای یک رابطه سالم ایجاد می‌کند که در زندگی زناشویی یک فرد، اگرچه اگر رابطه ایمن‌تر باشد، سازگاری زناشویی افزایش می‌یابد و هر چه افراد دارای سبک دلبستگی نایمن بیشتر شوند، سازگاری زناشویی کمتر و آشفتگی و تعارضات خانوادگی بیشتر می‌شود [\(برخورداری و شهبازی، ۱۴۰۲\)](#)؛ [مطلب و حمیدی پور، ۱۳۹۵](#). همچنین نتایج به دست آمده از این مطالعه نشان دهنده مشکلات سازگاری کمتر افراد دلبسته اجتنابی نسبت به افراد دوسوگرا بود. در تبیین این یافته می‌توان بیان کرد که اجتنابی‌گری، آرمان‌گرایی و اعتماد به خود جبرانی که از ویژگی‌های اصلی دلبسته‌های اجتنابی است به آنها امکان می‌دهد که با کناره‌گیری از موقعیت‌های تعارضی، مشکلات سازگاری کمتری در مقایسه با دوسوگراها داشته باشند [\(شولتز و بلوتین، ۱۹۹۴\)](#). در مقابل ویژگی‌های اصلی دوسوگراها یعنی تردید، تعارض، تخاصم، درماندگی آشفتگی و تکانشوری آنها را به شدت در معرض درگیری، تضاد، درماندگی و رفتار ناسازگارانه در موقعیت‌های تنش‌زا و روابط اجتماعی قرار می‌دهد [\(بشارت و همکاران، ۱۴۰۰\)](#).

کسانی که سبک دلبستگی دوسوگرا دارند به دنبال پرورش، صمیمیت، پذیرش و پاسخگویی بالا از طرف شریک خود هستند. و آنها چیزهای زیادی برای تکیه دارند. افراد مبتلا به دلبستگی دوقطبی کمتر می‌توانند به دیگران اعتماد کنند، دیدگاه‌های مثبت کمتری نسبت به خود و شریک زندگی خود دارند و سطح بالایی از اضطراب و تکانشگری را در روابط خود نشان می‌دهند. این وابستگی بیش از حد و برخوردهای بی‌پروا به کیفیت روابط زناشویی آسیب می‌رساند. افرادی که در بزرگسالی با مراقبان خود وابستگی ایمن داشتند، در بزرگسالی انتظار روابط امن‌تری را در تعاملات خود خواهند داشت و این تعبیر و پیش‌بینی دوام و کیفیت روابط را افزایش می‌دهد. از سوی دیگر، افراد دارای سبک دلبستگی دوسوگرا و نایمن، منطبق با سبک دلبستگی خود، معمولاً تعبیر و پیش‌بینی مناسبی از روابط بین فردی ندارند و در طول تعاملات بین فردی با سبکی مضطرب برخورد می‌کنند [\(ملک‌لو و جهرمی، ۱۴۰۱\)](#). درحالی که سبک دلبستگی ایمن به بهبود ارتباطات زناشویی کمک کرده و باعث می‌شود افراد در تصمیماتشان انسجام بیشتری داشته باشند. آنها به همسر خود بسیار اعتماد داشته و برای خود ارزش و اهمیت قائل هستند و با این نگرش وارد رابطه می‌شوند پس آنان رضایت بیشتری از روابط زناشویی‌شان دارند نسبت به کسانی که به دلیل سبک دلبستگی نایمن نسبت به همسر خود بدبین بوده و هرلحظه احساس طردشدگی دارند [\(برخورداری و شهبازی، ۱۴۰۲\)](#). همچنین نتایج تحقیق نشان داد که

1. Rodríguez-González et al

2. Schultheiss & Blustein

باورهای ارتباطی با سازگاری زناشویی ارتباط دارد. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش‌های مسرت عربیان و ساسان نژاد (۱۳۹۱)، اسلامی و سیف (۱۳۸۷)، رسولی و فرحبخش (۱۳۸۸)، حسینی حسین آبادی و همکاران، ۱۳۹۸؛ خدا کرمی و همکاران (۱۳۹۶)؛ حسینی و همکاران (۱۴۰۲)، مردانی و همکاران (۲۰۲۱)؛ ادیب کیا و همکاران (۲۰۲۲)؛ صداقتخواه و بهزادی پور (۱۳۹۶)؛ نامنی و همکاران (۱۳۹۵) و توکلی و شمس راوندی (۱۴۰۲)، همسو است. در تبیین تأثیر باورهای ارتباطی بر سازگاری زناشویی، می‌توان گفت که فرد از کودکی باورهای خاصی در مورد خود، دیگران و دنیای خود شکل می‌دهد. مهمترین این باورها، باورها، ادراکات یا ادراکات اصلی آنقدر اساسی و عمیق هستند که حتی برای خود مردم هم آشکار نیستند. همان گونه که وجود اشیا برای مردم صادق است، آنها نیز این عقاید را حقیقت مطلق می‌دانند و به خانواده اصلی خود وارد می‌کنند. در واقع همان طور که مردم در مورد خود، جهان و آینده باورهای محوری دارند، در مورد خانواده خود نیز باور دارند. باورهای برخاسته از خانواده مردسالار، اعم از خودآگاه یا ناخودآگاه، توسط هر دو همسر به هم می‌پیوندند و باعث پیدایش و شکل‌گیری طرحواره‌های خانوادگی موجود می‌شود. گاهی اوقات همان باورهایی که از خانواده هسته‌ای جذب شده و به عنوان واقعیت پذیرفته‌ایم غیرمنطقی است، اما به دلیل استفاده زیاد در جنبه‌های مختلف زندگی، به عادت ما تبدیل شده و اغلب از آنها استفاده می‌کنیم (افقه، ۱۳۹۶). ریشه باور به تخریب‌کنندگی مخالفت به باور غیر منطقی الیس که اگر چیزی را که می‌خواهم به دست نیآورم، وحشتناک است و نمی‌خواهم آن را تحمل کنم، بر می‌گردد. اعتقاد به نابودی دگراندیشی ریشه در این باور غیرمنطقی الیس دارد که اگر به آنچه می‌خواهم نرسم، چیز وحشتناکی است و نمی‌خواهم آن را تحمل کنم. الیس (۱۹۸۶) در توصیف این باور می‌گوید که زوج‌ها به طور غیرمنطقی خود را متقاعد کرده‌اند که نمی‌توانند مشکلاتی را که در رابطه با آنها مواجه می‌شوند یا پیش‌بینی می‌کنند تحمل کنند. ریشه این ترس از این باور ناشی می‌شود که احساسات ناخوشایند در واقع غیرقابل تحمل هستند و چنین احساساتی نباید وجود داشته باشند و زوجین با این دیدگاه که رابطه باید صاف و بدون مشکل باشد دچار مشکل می‌شوند. از آنجایی که این افراد می‌گویند قدرت کافی برای تحمل مشکلات یا حل صحیح آنها را ندارند، سعی می‌کنند از بروز مشکلات و اختلافات در روابط زناشویی جلوگیری کنند. گاتمن (۱۹۹۳) نیز اعتقاد دارد زوج‌های آشفته هنگام گفت و گو، با توجه با تاکید بر ذهن خوانی و پیشگویی موافقت و مخالفت همسر، همواره از هم شکایت می‌کنند بی آن که بدانند واقعا در ذهن و فکر یکدیگر چه می‌گذرد. تفاوت‌های جنسیتی نیز باوری قالبی است که بدون اساس علمی بوده و مردم پیشاپیش ویژگی‌های خاصی را به دو جنس نسبت می‌دهند. این باور با باور درماندگی الیس گره می‌خورد؛ به این ترتیب که با اعتقاد به این مسئله که زنان و مردان ذاتا از نظر نیازهای شخصی و ارتباطی با یکدیگر متفاوت هستند و علت مشکلات اصلی زوج‌ها همین تفاوت‌های آن‌هاست و این که این ویژگی‌ها مانع درک زوجین از یکدیگر می‌گردد، در نتیجه نمی‌توان کاری برای بهبود روابط انجام داد، منجر به رشد نوعی ادارک قالبی می‌گردد. این باور، طرفین را از دیدن خصوصیات منحصر به فرد همسرشان به ویژه تغییراتی که باعث افزایش کیفیت رضایت از ازدواج می‌شود باز می‌دارد.

در باور ارتباطی کمال‌گرایی جنسی نیز، باور حکم‌کنندگی و نیازمندی به کمال‌گرایی جنسی وجود دارد. هر کدام از زوجین با این باور بر خود حکم می‌کنند که باید از نظر جنسی کامل و بدون نقص باشند تا مورد پذیرش همسر خود قرار گیرد. تحریف شناختی که در این باور وجود دارد تفکر دو مقوله‌ای است که اگر همسری در رابطه جنسی زناشویی شان عالی نباشد ناکام و شکست خورده است در نتیجه این باور زوجین نارضایتی از زندگی زناشویی را به نقص در برقراری رابطه جنسی مطلوب نسبت می‌دهند. زمانی که باورهای غیرمنطقی ما کاهش یابد و باورهای منطقی جایگزین آن شوند، رضایت و سازگاری زناشویی نیز افزایش خواهد یافت. باورهای غیرمنطقی یکی از موانع ارتباط است و به گفته الیس می‌تواند منجر به روان رنجوری و اختلالات ارتباطی شود. باورهای غیرمنطقی به صورت آگاهانه بین همسران وجود دارد و همسران به اثرات منفی آن در افزایش اختلافات زناشویی پی نمی‌برند.

بنابراین می‌توان با ایجاد آگاهی بیشتر نسبت به این موضوع در بین زوجین در تمامی اقشار جامعه، رضایت زناشویی را افزایش داد. به گفته بک (۱۹۷۰)، زمانی که باورهای غیرمنطقی ما کاهش یافته و باورهای منطقی جایگزین شوند، رضایت زناشویی و سازگاری نیز افزایش می‌یابد. تا زمانی که همسران به غیرمنطقی بودن این عقاید پی نبرند و به نوعی به این باورها عادت کنند، نقش خود را در ایجاد مسائل و مشکلات زناشویی ضعیف می‌دانند و از آن چشم‌پوشی می‌کنند (توکلی و شمس‌راوندی، ۱۴۰۲).

دستاوردها و نتایج این پژوهش در سطح نظری می‌توانند به درک بهتر مشکلات زناشویی کمک کنند و با تبیین عوامل مرتبط با سازگاری به زوجینی که از مشکلات ارتباطی رنج می‌برند کمک کند. چنین یافته‌هایی می‌تواند سوالات و فرضیه‌های جدیدی را مطرح کند. مثلاً چه عواملی دیگری در سازگاری زناشویی زوجین و بهبود رابطه آنها موثر است؟ چه متغیرهای دیگری می‌توانند نقش واسطه‌ای یا تعدیل‌کننده را در رابطه با سازگاری زناشویی داشته باشند؟ در سطح عملی، نتایج پژوهش حاضر می‌توانند مبنای تجربی مناسبی برای تدوین برنامه‌های درمانی برای کمک به زوجینی که دارای مشکلات ارتباطی فراهم کند. در سطح بالینی زوج درمانگران، خانواده درمانگران می‌توانند از این یافته‌ها نهایت استفاده را در طرح‌های درمانی ببرند. محدودیت‌های جامعه آماری و نوع پژوهش حاضر، محدودیت‌هایی در زمینه تعمیم یافته‌ها و تفسیرهای مورد بررسی مطرح می‌کند که باید در نظر گرفته شوند. در این پژوهش رابطه سبک‌های دلبستگی و باورهای ارتباطی با سازگاری زناشویی بررسی شد، که ممکن است متغیرهای دیگری در سازگاری زناشویی نقش داشته باشند. توصیه می‌شود در پژوهش‌های آینده، رابطه سایر متغیرهای روانشناختی از جمله ویژگی‌های شخصیتی، عوامل خانوادگی و رضایت جنسی با سازگاری زناشویی مورد بررسی قرار گیرد.

Accepted Manuscript

۴. ملاحظات اخلاقی

به منظور رعایت ضوابط اخلاق پژوهش، علاوه بر راهنمایی های لازم که در دستور العمل پرسشنامه های ارائه شده، به شرکت کنندگان اطمینان داده شد که اطلاعات فقط در راستای اهداف مطالعه و بدون ذکر مشخصات هویتی مورد استفاده واقع خواهد شد. مشارکت کنندگان فرم رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش را نیز تکمیل کردند.

۵. تقدیر و تشکر و حمایت مالی

این پژوهش حاصل تلاش پژوهشگران است که نام آنها در مقاله ذکر شده و هیچ گونه حمایت مالی نداشته است. پژوهشگران بر خود لازم می دانند از تمامی مادران شرکت کننده و مسئولین مراکز آموزش خانواده شهر ابهر که در انجام این پژوهش همکاری و همراهی کردند. نهایت سپاس و قدردانی را به عمل آورند.

۶. تعارض منافع

در این پژوهش هیچ گونه تعارض منافی وجود ندارد.

منابع

اسلامی، م. و سیف، س. (۱۳۸۷). نقش باورهای ارتباطی در کارکرد خانواده و سازگاری زناشویی. *اندیشه های نوین تربیتی*، ۴(۱)، ۹۹-۱۲۹. <https://doi.org/10.22051/jontoe.2008.242>

افقه، س. (۱۳۹۶). آرون تمکین بک پیشگام شناخت درمانی. تهران، دانژه.

آقایی، ی.، کلانترکوشه، م.، نعیمی، ا.، ناصر مقدسی، ع. (۱۳۹۷). پدیدار شناسی مولفه های روان شناختی موثر بر سازگاری زناشویی متاهلین مبتلا به بیماری مالتیپل اسکروزیس. *مجله تحقیقات کیفی در علوم سلامت*، ۷(۲)، ۱۵۶-۱۴۴. https://jqr1.kmu.ac.ir/article_90927.html

امانی، ر.، اعتمادی، ع.، فاتحی زاده، م. و بهرامی، ف. (۱۳۹۱). رابطه میان سبکهای دلبستگی و سازگاری اجتماعی. *روانشناسی بالینی و شخصیت* (دانشور رفتار). ۱۰(۱)، ۲۶-۱۵. https://cpap.shahed.ac.ir/article_2658.html

برخورداری، م. و شهبازی، ا. (۱۴۰۲). پیش بینی رضایت زناشویی بر اساس سبک های دلبستگی با نقش واسطه ای ذهن آگاهی و مثبت اندیشی. *نشریه علمی رویش روان شناسی*، ۱۲(۳)، ۲۰۸-۹۹. <http://frooyesh.ir/article-1-4409-fa.html>

بشارت، م.، رامش، س. و رضازاده، م. (۱۴۰۰). نقش تعدیل کننده پیوندهای والدینی در رابطه بین ارضای نیازهای بنیادین روانشناختی و سازگاری زوجین. *دوفصلنامه روانشناسی خانواده*، ۲(۲)، ۲۶-۱۵. https://www.ijfpjournal.ir/article_245482.html

پاکدامن، ش. (۱۳۸۳). بررسی ارتباط بین دلبستگی و جامعه طلبی در نوجوانی. *مجله علوم روانشناختی*، ۳(۹)، ۴۷-۲۵. <https://sid.ir/paper/443598/fa>

توکلی، ش. و شمس راوندی، ح. (۱۴۰۲). مطالعه رابطه بین سبک های دلبستگی و رضایت زناشویی در کارکنان مرد متاهل. *مجله دستاوردهای نوین در مطالعات علوم انسانی*، ۶(۶۴)، ۹-۱. <https://civilica.com/doc/1813045/>

حسینی، س.، باقری، س. و قربان نژاد، ع. (۱۴۰۲). بررسی نقش واسطه ای باورهای ارتباطی در رابطه بین انتظارات زناشویی و کیفیت زندگی زناشویی در خانواده های نظامی. *روانشناسی نظامی*، ۱۴(۲)، ۱۸۸-۱۷۳. https://jmp.ihu.ac.ir/article_208262.html?lang=fa

حسینی حسین آبادی، س.، ف.، غباری بناب، ب.، مشایخ، م.، فرخی، ن.، سوداگر، ش. (۱۳۹۸). پیش بینی سازگاری زناشویی بر اساس سبک های دلبستگی همسران جانباز. *روانشناسی نظامی*، ۱۰(۳۸)، ۲۸-۱۵. https://jmp.ihu.ac.ir/article_204654.html

خداکرمی، ب.، معصومی، س. ز. و اسدی، ر. (۱۳۹۶). بررسی وضعیت و عوامل موثر بر رضایت زناشویی زنان باردار نخست زا مراجعه کننده به درمانگاه های شهرستان اسدآباد در سال ۹۵-۱۳۹۴. *مجله مراقبت پرستاری و مامایی ابن سینا (مجله علمی دانشکده پرستاری و مامایی همدان)*، ۲۵(۱)، ۵۹-۵۲. <http://nmj.umsha.ac.ir/article-1-1571-fa.html>

- رسولی، ز.، و فرحبخش، ک. (۱۳۸۸). رابطه سبک‌های دلبستگی و منبع کنترل با سازگاری زناشویی. *اندیشه و رفتار در روانشناسی بالینی (اندیشه و رفتار)*، ۴(۱۳)، ۱۷-۲۴. <https://sid.ir/paper/172165/fa>
- روزیان، ع.، نامداریپور، ف.، و جواد زاده، ف. (۱۴۰۱). مطالعه کیفی عوامل موثر فردی در سازگاری زناشویی شهر یاسوج. *مجله دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی روزیان مشهد*. ۱/۶۵، ۲۱۹-۲۳۰. <https://doi.org/10.22038/mjms.2022.64048.3756>
- شایسته، گ.، صاحبی، ع.، و علیپور، ا. (۱۳۸۵). بررسی رابطه رضایت مندی زناشویی با باورهای ارتباطی و انتظارات غیرمنطقی زوجین. *خانواده پژوهی*، ۲(۷)، ۲۳۳-۲۳۸. https://jfr.sbu.ac.ir/article_96869.html
- شهرستانی، م.، دوستکام، م.، رهباندار، ح.، و مشهدی، ع. (۱۳۹۱). پیش‌بینی رضایت‌مندی زناشویی از روی متغیرهای باورهای ارتباطی و صمیمیت زناشویی در زنان متقاضی طلاق و عادی شهر مشهد. *زن و فرهنگ*، ۴(۱۴)، ۱۹-۴۱. <https://sanad.iau.ir/Journal/jwc/Article/920806>
- صداقت خواه، ع.، و بهزادی پور، س. (۱۳۹۶). پیش‌بینی کیفیت روابط زناشویی بر اساس باورهای ارتباطی، ذهن‌آگاهی و انعطاف‌پذیری روان‌شناختی. *فصلنامه زن و جامعه*، ۸(۳۰)، ۵۷-۷۷. https://jzvj.marvdasht.iau.ir/article_2391.html
- عریبان، ف. (۱۳۸۹). بررسی رابطه باورهای ارتباطی و سازگاری زناشویی در معلمان مقاطع راهنمایی و دبیرستان شهرستان آران و بیدگل در سال تحصیلی ۱۹-۸۸. پایان‌نامه کارشناسی ارشد روانشناسی دانشکده علوم بهزیستی. دانشگاه علوم بهزیستی.
- عیسی نژاد، ا.، و علیزاده، ز. (۱۳۹۹). اثربخشی آموزش تقویت مقابله زوجی بر سازگاری زناشویی و راهبردهای مقابله‌ای زوجی. *فصلنامه پژوهش‌های کاربردی روان‌شناختی*، ۱۱(۱)، ۶۷-۵۸. <https://doi.org/10.22059/japr.2020.277483.643200>
- قاضیان، م.، بشارت، م. ع.، و رضا زاده، س. م. (۱۳۹۸). رابطه بین سبک‌های دلبستگی و سازگاری زوجین با توجه به نقش تعدیل‌کننده مزاج عاطفی. *فصلنامه پژوهشی کاربردی روانشناختی*، ۱۰(۱)، ۴۳-۶۳. <https://doi.org/10.22059/japr.2019.258348.642852>
- کمری، سو.، شیخ‌الاسلامی، ر. (۱۳۹۴). نقش واسطه‌ای خوش‌بینی در رابطه بین سبک‌های دلبستگی افراد با میزان شادکامی و امید به زندگی آن‌ها. *فصلنامه پژوهش‌های کاربردی در روان‌شناسی تربیتی*، ۲(۲)، ۵۰-۶۷. https://aep.journals.pnu.ac.ir/article_2282.html
- مطلب، ز.، و حمیدی پور، ر. (۱۳۹۵). رابطه سبک‌های دلبستگی و راهبردهای مقابله با استرس با سازگاری زناشویی. *مجله اصول بهداشتی روانی*، ۱۹(۳) (ویژه نامه سومین کنفرانس بین‌المللی نوآوری‌های اخیر در روان‌شناسی، مشاوره و علوم رفتاری)، ۱۹(۳)، ۲۵۵-۲۵۱. <https://doi.org/10.22038/jfmh.2017.8902>
- مظاهری، م. ع.، پوراعتماد، ح. (۱۳۸۰). مقیاس باورهای ارتباطی. چاپ نشده، پژوهشگاه خانواده دانشگاه شهید بهشتی.
- ملک‌لو، ع.، و قربان‌چهرمی، ر. (۱۴۰۱). بررسی رابطه سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا با سازگاری زناشویی در دانشجویان متأهل. *فصلنامه ایده‌های نوین روانشناسی*، ۱۴(۱۸)، ۱-۱۶. <http://jnip.ir/article-1-833-fa.html>
- منتظری، ر. (۱۴۰۱). نقش خانواده‌های زوجین در سازگاری، ثبات و رضایت زناشویی همسران: یک مطالعه مروری. *رویش روان‌شناسی*، ۱۱(۱)، ۱۱-۱۰ ریال. <http://frooyesh.ir/article-1-3296-fa.html> ۲۱۰-۱۹۹
- نامی، ا.، عباسی، ف.، زارعی، ا. (۱۳۹۵). پیش‌بینی تعهد زناشویی براساس سبک عشق‌ورزی و باورهای ارتباطی. *فصلنامه رفاه اجتماعی*، ۱۶(۶۰)، ۱۰۷-۸۷. <http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-2477-fa.html>

References

- Adibkia, A., Emamipour, S., Keshavarzi Arshadi, F., & Mohammadkhani, P. (2022). The Relationship Between Irrational Beliefs and the Marital Satisfaction Based on the Mediating Role of the Conflict Resolution Behavior and the Marital Stress. *Practice in Clinical Psychology, 10*(3), 225-232. <http://jpcp.uswr.ac.ir/article-1-774-en.html> (In Persian)
- Aghaei, Y., Kalantar-Kousheh, S. M., Naeemi, E., & Nasermoghadas, A. (2018). Phenomenology of effective psychological components on marital adjustment among married people suffering from

- multiple sclerosis. *Journal of Qualitative Research in Health Sciences*, 7(2), 144-156. https://jqr1.kmu.ac.ir/article_90927.html (In Persian)
- Amani, R., Etemadi, O., Fatehi Zadeh, M., & Bahrami, F. (2012). The relationship of attachment styles and social adjustment. *Clinical Psychology and Personality*, 10(1), 15-26. https://cpap.shahed.ac.ir/article_2658.html (In Persian)
- Arabian, F. (2019). *Investigating the relationship between communication beliefs and marital compatibility in middle school and high school teachers in Aran and Bidgol cities in the academic year 89-88*. Master's thesis. Welfare Sciences Research Institute. Welfare Sciences University. (In Persian)
- Barkhordari, M., & Shahbazi, A. (2023). Prediction of marital satisfaction based on attachment styles with the mediating role of mindfulness and positive thinking. *Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal (RRJ)*, 12(3), 199-208. <http://frooyesh.ir/article-1-4409-fa.html> (In Persian)
- Basharat, M., Ramesh, S., and Rezazadeh, M. (2020). The moderating role of parental bonds in the relationship between the satisfaction of basic psychological needs and couples' adjustment. *Journal of Family Psychology*, 2(2), 15-26. https://www.ijfpjournal.ir/article_245482.html?lang=en (In Persian)
- Cihan, H., & Aydogan, D. (2020). Relational resilience as a protective factor in marital adjustment of couples with cancer: A dyadic model. *Dusunen Adam*, 33(3), 281-288. <http://dx.doi.org/10.14744/DAJPNS.2020.00092>
- Collins, N. L., & Read, S. J. (1990). Adult attachment, working models, and relationship quality in dating couples. *Journal of Personality and Social Psychology*. 58(4), 644-663. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.58.4.644>
- Epstien, N., & Eidelson, R.J. (1981), Unrealistic beliefs of clinical couples. Their relationship to expectations, goals and satisfaction. *The American journal of family therapy*, 9(4), 13-22. <https://doi.org/10.1080/01926188108250420>
- Eslaamee, M., & Seif, S. (2008). The role of communication beliefs in family functioning and marital adjustment. *The Journal of New Thoughts on Education*, 4(1), 99-130. <https://doi.org/10.22051/jontoe.2008.242> (In Persian)
- Ghazian, M., Besharat, M. A., & Rezazade, S. (2019). The Moderating Role of Affective Temperament on the Relationship Between Attachment Styles and Dyadic Adjustment States. *Journal of Applied Psychological Research*, 10(1), 43-61. <https://doi.org/10.22059/japr.2019.258348.642852> (In Persian)
- Gottman, J. M. (1993). A theory of marital dissolution and stability. *Journal of family psychology*, 7(1), 57-75. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0893-3200.7.1.57>
- Gottman, J., & Gottman, J. (2017). The natural principles of love. *Journal of Family Theory & Review*, 9(1), 7-26. <https://doi.org/10.1111/jftr.12182>
- Hangen, F., Crasta, D., & Rogge, R. D. (2020). Delineating the boundaries between nonmonogamy and infidelity: Bringing consent back into definitions of consensual nonmonogamy with latent profile analysis. *The Journal of Sex Research*, 57(4), 438-457. <https://doi.org/10.1080/00224499.2019.1669133>

- Hoseini Hoseinabad, S. F., Ghobari Banab, B., Mashayekh, M. Sodagar, S. & Farrokhi, N. (2018). An investigation of predictive marital adjustment base of attachment styles in iranian married women. https://jmp.ihu.ac.ir/article_204654.html?lang=en (In Persian)
- Hosseini, S., Bagheri, S., & Ghorban Nezaad, A. (2023). Investigating the mediating role of communication beliefs in the relationship between marital expectations and the quality of marital life in military families. *Military Psychology*, 14(2), 173-188. https://jmp.ihu.ac.ir/article_208262.html?lang=en (In Persian)
- Isanejad, O., & Alizade, Z. (2020). The effectiveness of couples coping enhancement training (CCET) on marital adjustment and marital coping strategies. *Journal of Applied psychological research*, 11(1), 67-85. <https://doi.org/10.22059/japr.2020.277483.643200> (In Persian)
- Kamari, S., & Shekhaleslami, R. (2016). The Mediating role of optimism on the relationship of individual attachment style with the amount of happiness and their life expectancy. 2(2), 67-50. https://aep.journals.pnu.ac.ir/article_2282.html?lang=en (In Persian)
- khodakarami B, Masoumi S Z, asadi R. The Status and Marital Satisfaction Factors in Nulliparous Pregnant Females Attending Clinics in Asadabad City during Years 2015 and 2016. *Avicenna Journal Nursing Midwifery Care*, 25 (1) :52-59 . <http://dx.doi.org/10.21859/nmj-25017> (In Persian)
- Kim, J. H., Shin, H. S., & Yun, E. K. (2018). A dyadic approach to infertility stress, marital adjustment, and depression on quality of life in infertile couples. *Journal of Holistic Nursing*, 36(1), 6-14. <https://doi.org/10.1177/0898010116675987>
- Koruk, S. (2017). The effect of gender and attachment styles on the relationship between marital adjustment and psychological symptoms. *European Journal of Educational Research*, 6(1), 69-
<https://doi.org/10.12973/eu-jer.6.1.69>
- Maleklou, A., & Ghorban, J. R. (2022). Examining the Relationship between Secure, Avoidant and Ambivalent Attachment Styles with Marital Adjustment in Married Students. *Journal of Psychology New Ideas*, 14(18), 1-16 . <http://jnip.ir/article-1-833-en.html> (in Persian)
- Mardani, M., Marashi, S. A., & Abbaspour, Z. (2021). On the Causal Relationship Between Attachment Styles and Marital Satisfaction: Mediating Role of Gottman's Marital Communication Model. *Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences*, 15(2), e108339. <https://doi.org/10.5812/ijpbs.108339>
- Matlab, Z., & Hamidipour, R. (2017). Relationship among attachment styles and coping strategies with stress by marital adjustment. *Journal of Fundamentals of Mental Health*, 19(special issue), 251-255. <https://doi.org/10.22038/jfmh.2017.8902> (In Persian)
- Mazaheri, M.A., & Pouratemad, H. (2008). *Communication Beliefs Scale*. Unpublished, Family Research Institute of Shahid Beheshti University.
- McDonald, J. E., Olson, J. R., Lanning, A. H., Goddard, H. W., & Marshall, J. P. (2018). Effects of religiosity, forgiveness, and spousal empathy on marital adjustment. *Marriage & Family Review*, 54(4), 393-416. <https://doi.org/10.1080/01494929.2017.1403992>
- Montazeri, R. (2022). The Role of Couples' Families in adjustment, Stability and Marital Satisfaction of Spouses: A review study. *Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal (RRJ)*, 11(1), 199-210. <http://frooyesh.ir/article-1-3296-en.html> (in Persian).

- Morley, T. E., & Moran, G. (2011). The origins of cognitive vulnerability in early childhood: Mechanisms linking early attachment to later depression Review Article. *Clinical Psychology Review*, 31(7), 1071-1082. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2011.06.006>
- Nameni, E., Abasi, F., & Zarei, A. Z. (2016). Predicting Marital Commitment on the Basis of Love Style and Relationship Beliefs. *Social Welfare Quarterly*, 16(60), 87-107. <http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-2477-en.html> (in Persian)
- Ofgeh, S. (2017). *Aaron Temkinbek, a pioneer of cognitive therapy*. Tehran, Danje. (In Persian)
- Pakdaman, sh. (2004). Examining the relationship between attachment and sociability in adolescence. *Journal of Psychological Science*, 3(9), 25-47. <https://sid.ir/paper/443598/fa> (in Persian)
- Pietromonaco, P. R., Overall, N. C., & Powers, S. I. (2022). Depressive symptoms, external stress, and marital adjustment: The buffering effect of partner's responsive behavior. *Social psychological and personality science*, 13(1), 22 *Psychological Studies*, 12(1), 714-733. <https://doi.org/10.1177/19485506211001687>
- Rasouli, Z., & Farahbakhsh, K. (2009). Relationship between attachment styles and locus of control with marital adjustment. <https://www.sid.ir/paper/172165/en> (in Persian)
- Rikhye, R. V., Gilra, A., & Halassa, M. M. (2018). Thalamic regulation of switching between cortical representations enables cognitive flexibility. *Nature neuroscience*, 21(12), 1753-1763. <https://doi.org/10.1038/s41593-018-0269-z>
- Rodríguez-González, M., Bell, C. A., Pereyra, S. B., Martínez-Díaz, M. P., Schweer-Collins, M., & Bean, R. A. (2023). Differentiation of self and relationship attachment, quality, and stability: A path analysis of dyadic and longitudinal data from Spanish and U.S. couples. *PloS one*, 18(3), e0282482. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0282482>
- Rozyan, A., & Namdarpour, F. (2022). Qualitative Study of Individual Effective Factors in Marital Adjustment of Couples in Yasuj. 65(1), 219-23. <https://doi.org/10.22038/mjms.2022.64048.3756> (in Persian)
- Schultheiss, D. P., & Blustein, D. L. (1994). Contributions of family relationship factors to the identity formation process. *Journal of Counseling & Development*, 73(2), 159-166. <https://doi.org/10.1002/j.1556-6676.1994.tb01729.x>
- Sedaghatkhan, A., & Behzadipour, S. (2017). Predicting the quality of marital relationships based on communication beliefs, mindfulness and psychological flexibility. *Journal of Women and Society*, 8(2), 41-28. https://jzvj.marvdasht.iau.ir/article_2391.html (in Persian)
- Shayesteh, G., SAhebi, A., & Alipour, A. (2006). Relationship between marital satisfaction with relativistic beliefs and unreasonable expectations of couples. *Journal of Family Research*, 2(7), 223-238. <https://sanad.iau.ir/en/Journal/jwc/Article/920806> (in Persian)
- Shahrestani, M., Dostkam, M., Rehbar, H., & Mashhadi, A. (2011). Prediction of marital satisfaction from the variables of communication beliefs and marital intimacy in divorced and normal women of Mashhad. *Women and Culture*, 4(14), 19-41. <https://sid.ir/paper/189681/fa> (in Persian)
- Siegel, A., Levin, Y., & Solomon, Z. (2019). The role of attachment of each partner on marital adjustment. *Journal of Family Issues*, 40(4), 415-434. <https://doi.org/10.1177/0192513X18812005>
- Sivandian, M., & Besharat, M. A. (2019). The association between attachment styles and marital adjustment: The moderating role of defense mechanisms. *Journal of Research and Health*, 9(7), 544-553. <http://jrh.gmu.ac.ir/article-1-1616-en.html>

- Spanier, G. B. (1976). Measuring dyadic adjustment: New scales for assessing the quality of marriage and similar dyads. *Journal of Marriage and the Family*, 38(1), 15-28. <https://doi.org/10.2307/350547>
- Tadros, E., & Ansell, A. (2022). Romantic attachment, childhood stability, depression, and PTSD in couples with an incarcerated partner. *Journal of Forensic Sciences*, 67(2), 619-629. <https://doi.org/10.1111/1556-4029.14976>
- Tavakoli, Sh. Shams Rawandi, h. (2023). Studying the relationship between attachment styles and marital satisfaction in married male employees. *New achievements in humanities studies*, 64(6), 1-9. <https://civilica.com/doc/1813045/> (in Persian)
- Ünal, Ö., & Akgün, S. (2022). Conflict resolution styles as predictors of marital adjustment and marital satisfaction: An actor-partner interdependence model. *Journal of Family Studies*, 28(3), 898-913. <https://doi.org/10.1080/13229400.2020.1766542>

Predicting Marital Adjustment through Attachment Styles with the Mediating Role of Communication Beliefs: The Path Analysis Pattern

Mohammad Mirzakhani¹ , Alireza Jafari^{2*} , Mojtaba Amiri Majd³ , Saeideh Bazzazian⁴

Extended abstract

Aim

One of the most important factors that affect the survival and growth of the family is the healthy relationship and understanding between the members, especially the husband and wife (Ünal & Akgun, 2022). Marital compatibility is a process in which both members of the couple individually or in cooperation They change and modify their behavior to achieve maximum marital satisfaction in their relationships (Kim et al., 2018). This adaptation plays a vital role in maintaining the balance of life and the emotional atmosphere of the family (McDonald et al., 2018; Cihan, & Aydogan, 2020). Therefore, it is necessary to identify and investigate factors affecting marital compatibility. One of the factors that affect marital compatibility is attachment styles. According to the studies conducted, the attachment style of people plays a vital role in the relationship of the person with others and the promotion of mental health, and it affects the social interaction of people, as well as many interpersonal problems and psychological problems, such as anxiety and stress, which are affected by the style. It is the attachment of people (Siegel et al., 2019). In addition to attachment styles, one of the variables that is considered to be an aspect of stable vulnerability is irrational beliefs that seem to affect marital relationships (Tadros, & Ansell, 2022). According to cognitive therapists, illogical beliefs, especially in the field of communication, are the cause of dissatisfaction and problems of couples (Montazeri, 2022). The results of Adibkia's study (2022) showed that there is a relationship between communication beliefs and marital satisfaction. Therefore, the aim of this research is to investigate the mediating role of communication beliefs in the relationship between attachment styles and marital adjustment.

Methodology

The aim of the present study was to provide a model for predicting marital compatibility based on attachment patterns with the mediating role of communication beliefs. The research method was a description of the correlation type in which the relationships between the variables were examined in the form of a causal model. The statistical population of the research included all married women with the age range of 25 to 45 years in the city of Abhar, using stratified random sampling method, 238 people were selected as the research sample according to the Morgan table and the size of the entire population, and the Marital Compatibility Questionnaire (DAS) (Spanier, 1976), attachment styles (RASS) (Collins & Read, 1990) and completed communication beliefs (Epstien & Eidelson, 1981). The data of the questionnaires were analyzed with the help of SPSS version 22 and Imus version 22 software and using the path analysis method.

Findings

In order to evaluate the mediating role of communication beliefs, it is necessary to calculate the direct and indirect effect of attachment styles variable with marital adjustment.

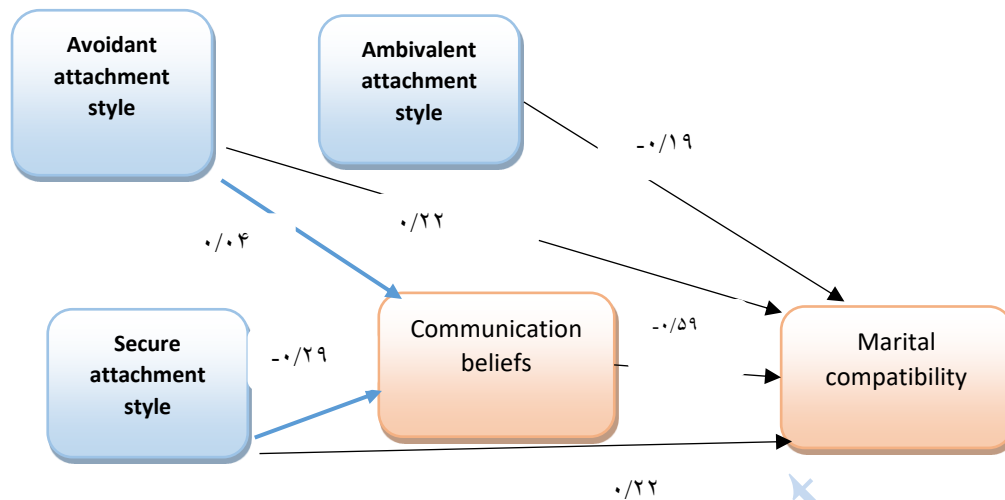

Figure 2- Diagram of paths of fitted model with standard coefficients

As the results in Figure 1 show: Secure attachment style had a significant effect on marital adjustment both directly ($\beta=0.22$) and indirectly ($\beta=0.17$), and overall ($\beta=0.39$) had an effect on marital adjustment. Avoidant attachment style ($\beta=0.17$) could directly have a significant effect on marital adjustment, but its indirect effect on marital adjustment ($\beta=0.02$) was not significant and its total effect on marital adjustment ($0.19 = \beta$) was significant. Ambivalent attachment style both directly ($\beta=0.19$) and indirectly ($\beta=0.13$) could have a significant effect on marital adjustment and overall ($\beta=0.32$) could affect marital adjustment. Marital compatibility has a negative and significant effect from communication beliefs ($\beta=0.59$). Communication beliefs were directly influenced by secure attachment style ($\beta=0.29$), avoidant attachment style ($\beta=0.04$) and ambivalent attachment style ($\beta=0.22$).

conclusion

Regarding the mediating role of communication beliefs in the relationship between marital satisfaction and attachment styles can be explained as follows. Since childhood, people develop certain beliefs about themselves, others and their world. The most important of these beliefs, or main beliefs, perceptions or perceptions are so fundamental and deep that they are not clear even to the people themselves. Just as the existence of objects is true for people, they also consider these ideas as absolute truth and bring them into their main family. Sometimes the same beliefs that we have absorbed and accepted as reality are illogical, but as a result of using them a lot in different aspects of life, they have become a habit for us and we use them repeatedly in our interpretation system. we do. According to Beck (1970), when our irrational beliefs are reduced and rational beliefs replace them, marital satisfaction and compatibility will also increase. As long as couples are not aware that these thoughts are irrational and they are somehow used to these beliefs, they consider their role in creating marital issues and problems to be weak and ignored (Tavakoli & Shams Rawandi, 2023).

Keywords: marital adjustment, Attachment styles, communication beliefs

Ethical considerations

In this research, all principles of ethics in research, including the principle of confidentiality, confidentiality of personal information, consent and informed participation in research, etc., have been observed.

Acknowledgments

No government or private organization has financially supported this research. We hereby thank all the education officials of Abhar city who cooperated to issue the permission to collect information, as well as mothers and all family education centers who cooperated in this research.

Conflict of Interest

According to the authors' statements, there are no conflicts of interest in this research.